

OSNOVNA ŠOLA
POHORSKEGA BATALJONA
O P L O T N I C A

VZGOJNI NAČRT

Otroci nikoli ne marajo poslušati starejših, vendar jih vedno posnemajo.

Henry Becque

Oplotnica, maj 2009

Z vzgojnim načrtom bomo določili načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli, ob upoštevanju potreb in interesov učencev in širšega okolja. Pri oblikovanju vzgojnega načrta bodo sodelovali vsi strokovni delavci, učenci in starši. Dokument mora sprejeti Svet šole najkasneje do 1. junija 2009.

Cilj vzgojnega delovanja je vizija Osnovne šole Pohorskega bataljona Oplotnica:
„ Z DOBRIMI MEDSEBOJNIMI ODNOSI USTVARJAMO POZITIVNO KLIMO, V KATERI DOSEGAMO USPEHE NA VSEH PODROČJIH.,,

Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta:

- je oblikovan na osnovi vizije šole,
- je del Letnega delovnega načrta šole,
- je način izvajanja Kurikula šole,
- dosežen na sodelovanju in konsenzu med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti,
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989)
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v R Sloveniji (izdalo MŠŠ, 1995)
- ZOFVI 2. člen (cilji vzgoje in izobraževanja),
- ZOŠ: 2. člen – cilji OŠ.

Cilji vzgojnega načrta so posredno opredeljeni v 2. členu Zakona o osnovni šoli, ki navaja, kateri so »cilji osnovnošolskega izobraževanja«.

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot, s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, do drugih ljudi, do svoje in drugih kultur, do naravnega in družbenega okolja, do prihodnjih generacij;

- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehniškem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja.

Vloga in namen vzgojnega načrta:

- vzgojiti naše učence in učenke glede na osebne lastnosti in značilnosti v prijazne, samostojne, prijateljske, poštene, pravične, kritične, solidarne,, razmišljujoče, delavne, kreativne, zadovoljne in uspešne osebnosti, ki bodo znale, zmožne živeti in zadostiti današnjim, predvsem pa prihodnjim,, potrebam in zahtevam sodobne evropske družbe;
- pripisati vzgoji v šoli enakovreden pomen kot izobraževanju;
- izboljšati klimo na šoli;
- zagotoviti enotno delovanje, celovitost, sistematičnost vzgojnega dela in avtonomijo šole;
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev in lokalnega okolja;
- VN je namenjen učencem, staršem, strokovnim delavcem, vodstvu in vsem delavcem naše šole.

Vzgojni načrt obsega

1. Temeljne vrednote šole
2. Vzgojna načela
3. Vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev)
4. Vzgojne postopke in ukrepe
5. Vzajemno sodelovalni odnos s starši

Tim za izdelavo VN na OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica je izoblikoval anketo (izpolnili so jo učenci, starši in učitelji). Z njo je bila opravljena analiza stanja. S statističnim programom SPSS so bili obdelani podatki ankete. Temeljne vrednote šole so bile izbrane na osnovi analize rezultatov ankete.

1. TEMELJNE VREDNOTE ŠOLE

VREDNOTE se bodo nanašale na:

- ODGOVORNOST, ki jo izkazujejo **učenci** s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo,, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; **učitelji**, ki jo izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo, in **starši**, ki jo izkazujejo s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.

- SPOŠTOVANJE; medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve.

- VARNOST, ki jo **zaposleni** ustvarjamo z zaupanjem med učenci in nami (učitelj-učenec, učitelj-učitelj) tako, da delujemo dosledno in pri tem upoštevamo pravila, da si avtoriteto ustvarjamo s strokovnostjo in da za varnost poskrbimo tudi s svojo prisotnostjo med učenci. **Učenci** varnost ustvarjajo tako, da se zavedajo posledic svojega ravnanja in vzamejo odgovornost za svoja ravnanja in tako, da delujejo samozaščitno. **Starši** ustvarjajo varnost tako, da podpirajo prizadevanje šole za vzdrževanje varnosti in tako, da se poslužujejo demokratičnega sloga vzgoje (Demokratični slog opredelimo kot permisivnost s prisotnostjo avtoritete t.j. upoštevanje otrokovih želja in hkratno postavljanje omejitev (mej) s stalno pozornostjo na njegove stopnje razvoja.).

- SODELOVANJE IN MEDSEBOJNA POMOČ, ki jo **zaposleni** ustvarjajo tako, da ne odklonijo pomoči, da spodbujajo medsebojno pomoč otrok in tako, da ustvarjajo pozitivno klimo v oddelku. **Učenci** ustvarjajo sodelovanje in medsebojno pomoč tako, da si prizadevajo in se vključujejo v dejavnosti oddelčne skupnosti in tako, da pomagajo šibkejšim učencem, sošolcem v stiski. **Starši** ustvarjajo sodelovanje in medsebojno pomoč tako, da se udeležujejo aktivnosti na šoli, da z izkušnjami pomagajo in svetujejo drugim staršem in tako, da konflikte in nesporazume rešujejo skupaj s šolo.

- SKRB ZA OKOLJE

Skrb za okolje smo zapisali v cilje Ekošole. V VN smo navedli le nekatere:

- razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov
- vzgajanje za okoljsko odgovornost
- urejanje učilnic, garderob, avle, jedilnice in okolice šole
- izdelava nalepk, ki opozarjajo na varčevanje z vodo in energijo

- urejanje eko koticov v razredih, ločeno zbiranje odpadkov
- branje za eko bralno značko
- skrb za ptice
- zbiranje starega papirja, baterij, nevarnih odpadkov
- projektno učno delo
- osveščanje občanov o pomembnosti pitne vode, ohranjanju Zemlje, ločenem zbiranju odpadkov
- zdrav način življenja (izbira hrane in varovanje zdravja, gibanje)

2. VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje in strpnost, sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.

3 VZGOJNE DEJAVNOSTI

3.1 Preventivne dejavnosti

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako, da se bodo otroci v šoli počutili varno, da bodo pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost bomo namenili oblikovanju dobrih medosebnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike, spoštovanju in upoštevanju različnosti v samem razredu/oddelku.

- Vsaka oddelčna skupnost bo v prvih oddelčnih urah sprejela pravila oddelka, to zapisala in postavila na vidno mesto.
- Razrednik bo skrbno spremljal razred in dogajanja med učenci in se bo učinkovito odzival na probleme razreda ali posameznikov v razredu.
- Pri reševanju težjih problemov bomo k sodelovanju povabili starše, svetovalno službo šole oz. drugo strokovno pomoč.

- Tematsko usmerjene ure oddelčne skupnosti.
- Teme, ki jim bomo posvetili posebno pozornost in bomo z njimi spodbujali razumevanje, da smo odgovorni tako zase, kot za druge, so : odnosi z vrstniki in socialne veščine, medvrstniško nasilje, nenasilno reševanje konfliktov, nespoštovanje zasebnosti pri uporabi mobilnih telefonov idr.
- Šola bo vsako leto organizirala prireditve, na katerih bodo lahko starši in krajanje spoznavali delo in dosežke šole in njenih učencev (Pomladni dan, EKO stojnica, dan odprtih vrat, kostanjev piknik, delavnice, materinski dan, delavnice za poklic).
- Šola bo sodelovala na prireditvah, ki jih organizirajo društva in organizacije v občini.
- EKO šola: ločeno zbiranje odpadkov (EKO koticke v razredih), zelena straža (vsak teden je dežuren določen razred, ki poskrbi za čistočo šole in njeno okolico), jesenska in pomladanska zbiralna akcija starega papirja, zbiranje nevarnih odpadkov (vsako pomlad okoli velike noči), osveščanje ljudi o pomenu čiste pitne vode ob svetovnem dnevu voda, 22. marca, čistilna akcija ob dnevu Zemlje (22. april), zbiranje izrabljenih tonerjev, kartuš in mobilnih telefonov, EKO bralna značka, EKO kviz, sodelovanje na likovnem natečaju za EKO voščilnice, prodaja EKO voščilnic.
- Šola bo omogočila in spodbujala pomoč starejših učencev mlajšim in vrstnikom.
- Učitelji bodo izvajali povečan osebni nadzor na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša.
- Poudarjanje in nagrajevanje zgledega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje na šoli (delavnice, projekti,...).
- Učenci zapisujejo opažanja učencev v zvezek in zraven določijo kazen za tistega, ki ima največ negativnih opomb in opažanj.

3.2 . Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanja so namenjeni učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z razvojem, šolskim delom,, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje sta usmerjeni strokovni dejavnost šole in lahko potekata v urniškem času oz. šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali pa v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar pa se dogovorimo s starši sprotno, za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psiho-socialne pomoči.

Svetovanje in usmerjanje pomagata učencem, da :

- oblikujejo lastne cilje in načine uresničevanja
- da učinkovito organizirajo svoje šolsko in domače šolsko delo
- da spremljajo svoje delo in uspešnost
- razmišljajo, presojujejo in vrednotijo svoje vedenje in ravnanje drugih
- prevzemajo odgovornost za svoje ravnanje
- se znajo vživeti v ravnanje drugih
- razumejo razloge za neprimerno vedenje
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte
- znajo ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije
- razvijejo pozitivno samopodobo
- dosejajo cilje, ki jih zastavi šola

4 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni ukrepi/postopki so strokovni postopki, ki zadevajo ponavljajoče, pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec, kljub predhodni vzgojni pomoči, ne korigira svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrep je torej posledica kršitev šolskega reda in strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (konferenca).

Učencu in njegovim staršem se pojasni razlog za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa in načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

Vzgojni ukrep se oblikuje kot ustna zahteva učečega učitelja, sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj), dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju, obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot zaznamki v obstoječi dokumentaciji (dnevnik), kot zapisi določenih služb oz. organov ali pa kot zapisniški sklepi učiteljske konference.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **Ukinitev nekaterih pravic in ugodnosti**, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov (šola v naravi, obšolske dejavnosti).
- **Povečan nadzor** nad učencem, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- **Zadržanje na razgovoru po pouku** v zvezi z reševanjem problemov v soglasju s starši.
- Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti,...), šola za takega učenca organizira **nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli**.
- **Začasna odstranitev učenca od pouka**: mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom,, dogovorom in opozorilom:

Postopek:

- Učitelj pošlje učenca, ki mu zaupa, po osebo za posredovanje.
- Ta oseba se najprej usede k motečemu učencu in ga poskuša umiriti.
- Če se učenec ne umiri, se ga odstrani od pouka. Prevzamejo ga lahko (1) učitelj, ki je na razpolago, (2) socialna delavka – interventno, (3) vodstvo šole – interventno. Ta **postopek pride v poštev samo v skrajnih primerih**.

- V primeru da omenjeni postopek ni uspešen, socialna delavka, vodstvo šole ali učitelj, ki je na razpolago, pokliče starše motečega otroka, da ga odpelje domov.
- Če starši v navedeni situaciji ne želijo sodelovati s šolo, le-ta prosi za pomoč Center za socialno delo.
- Redni, vsakodnevni in **vnaprej določeni stiki** s strokovnim delavcem za razgovor o dogajanju in doživljanju v šoli.
- Vsakodnevni ali tedenski **kontakti s starši** in poročanje o otrokovem vedenju v šoli.
- V primerih, ko gre za pogoste ali resne kršitve šolskega reda, lahko, v soglasju s starši, **zadržimo učenca** zaradi pojasnitve okoliščin dogodka in zahtevami za njegovo vedenje vnaprej.
- **Vabilo na razgovor** v izvenšolskem času, skupaj s starši.
- **Prepoved vstopanja**, zadrževanja ali uporabe določenih šolskih prostorov.
- **Prepoved** nekaterih pričakovanih oblik vedenja.
- **Prepoved približevanja določenemu učencu**, seveda v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanje v istih prostorih.
- **Družbeno koristno delo (pomoč v jedilnici, pobiranje papirčkov v šoli in okolici...)**

Vzgojni opomini – administrativne sankcije

Minister za šolstvo podrobneje določi postopek izrekanja vzgojnih opominov in varstvo pravic učencev.

Vzgojni opomin se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, zajeta v vzgojnem načrtu šole.

Vzgojni opomini so:

- opomin razrednika,
- opomin oddelčnega učiteljskega zbora, (premestitev v drug oddelek),
- opomin ravnatelja,
- opomin učiteljskega zbora (prešolanje).

Pohvale, nagrade, priznanja

Pohvale so lahko ustne in pisne . Kadar se učenec/ka ali več učencev izkaže pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno ali pisno pohvaljeni.

- Zlata in srebrna priznanja na državnih tekmovanjih podeli ravnatelj na koncu šolskega leta pred vsemi zbranimi učitelji in učenci.
- Pisne pohvale posamezen učitelj oblikuje individualno ter jih učitelj razrednik ali učitelj predlagatelj podeli učencu/učencem pred oddelkom.
- Učitelj ima možnost, da posamezne dosežke učencev javno ustno pohvali preko ozvočenja.
- Učenca (fant, punca), ki sta uspešna na športnem področju in zbereta največ točk, bosta ob koncu šolskega leta pred vsemi zbranimi učitelji in učenci iz rok ravnatelja prejela priznanje za naj športnika.

Pri pohvalah, nagrajevanju ter podeljevanju priznanj bo upoštevana prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatih pri pouku, interesnih dejavnostih šole, pozitiven vzgled v oddelku, doseženi vidni rezultati pri dejavnostih izven pouka, doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih na različnih področjih, prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti, spoštljiv odnos do odraslih, samoiniciativna pomoč tistim, ki jo potrebujejo, vzoren obisk pouka, večletno vestno delo v oddelčni, šolski skupnosti in šolskem parlamentu.

5 VZAJEMNO SODELOVANJE S STARŠI

Starši imajo primarno pravico in dolžnost vzgoje otrok in šoli le dodeljujejo legitimiteto vzgoje, katere okvir, oblike in cilji in pričakovanja jim morajo biti vnaprej poznani. Zato je redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole.

S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, govorilne ure) sodelovanja spodbujali medsebojno komunikacijo staršev z organiziranjem različnih delavnic, dneva odprtih vrat, čajank in druge aktivnosti – vključevanj v projekte, predstavitev poklicev, vodenje interesnih dejavnosti, vključevanje v sobotne šole, organizacijo skupnih izletov/piknikov, ki bodo omogočale zadovoljstvo vseh vključenih v vzgojo in izobraževanje.

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole.

- Starše bomo sproti obveščali o osebnem razvoju pa tudi kritičnih stvareh, ki zadevajo njihovega otroka in v primerih, da otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potrebuje posebno socialno- psihološko pomoč, skušali v dogovoru z njimi to pomoč tudi poiskati.
- Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka :
 - ustno, po telefonu ali pisno; v dnevnik se zavede pod opombe – datum, ura, vzrok, s kom je govoril;
 - oblike obveščanja so dogovorjene na roditeljskih sestankih posameznih oddelčnih skupnosti;
 - vedno pa po telefonu, kot nujno obvestilo, starše obvestimo o dogodkih, ki zadevajo večjo materialno škodo, poškodbe ali resne kršitve šolskega reda in posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.
- V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole.
- V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali v delu drugih institucij psihosocialne pomoči.

Sprejeto na Svetu zavoda Osnovne šole Pohorskega bataljona Oplotnica.

Številka: 275/09

Oplotnica, 21. 5. 2009

Matjaž Vrtovec, prof.
ravnatelj